

Niech rząd pospieszy z pomocą prasie polskiej!

Konferencja prasowa w Prezydjum Ministrów.

W myśl wniosku dyr. Grodkiego stworzono dwie komisje.

Warszawa. Tel. wł. (J). Dziś o godz. 11 przed południem w wielkiej sali kolumnowej w gmachu Prezydjum Rady ministrów przy ul. Krakowskie Przedmieście, otwarty został zorganizowany przez prem. Sikorskiego na skutek zabiegów dyrektora Spółki Akcyjnej Wydawniczej we Lwowie Karola Grodkiego kongres przedstawicieli wszystkich wydawnictw periodycznych z całej Polski.

Na konferencji reprezentowane były wszystkie pisma codzienne lwowskie. Obrady, w których wzięło udział około 200 osób ze wszystkich najdalejzych nawet zakątków Polski, odbyły się pod przewodnictwem prez. min. gen. Sikorskiego. Przy stole prezydjalnym zasiadli: min. przem. i handlu Ossowski, pos. Jan Dąbski (Warszawa), red. Dr. Beaupre (Kraków), red. Laskowicki (Lwów), red. pos. Hausner (Lwów), podsekretarz stanu Prezydjum Rady ministrów p. Studziński, dalej sen. Koskowski (Warszawa), red. pos. Marjan Dąbrowski (Kraków), pos. Putek i inż. Kucharski (Kraków).

Otwierając zjazd, p. premier Sikorski stwierdził dobrą wolę rządu pomóżenia prasie w jej ciężkiej sytuacji,

w jakiej się obecnie znalazła. Premier stwierdził, że rząd przystąpił już do badania położenia prasy polskiej, a w rezultacie swych zabiegów niedopuszczył w ciągu ostatnich tygodni do ponownego podwyższenia cen papieru. Jednakże — mówił premier — byłoby błędne, aby prasa polska ze wszystkimi swoimi postulatami zwracała się wyłącznie do rządu.

Tu należy wspólnie rozwiązać niektóre bolączki i w tym celu właśnie zwołana została przez Prezydjum Rady Ministrów dzisiejsza konferencja przedstawicieli prasy polskiej.

Następnie Jan Dąbski w krótkim przemówieniu złożył podziękowanie premierowi za zorganizowanie zjazdu przedstawicieli prasy, która w życiu każdego społeczeństwa i narodu, a w szczególności polskiego, odgrywa tak wybitną rolę. Skoro rząd podjął szereg zarządzeń nawet za cenę wielkich ofiar pieniężnych w innych dziedzinach życia społecznego,

winiem jest dać także i prasie warunki,

które umożliwiłyby jej życie i działanie. Zwołanie konferencji — mówił pos. Dąbski — dowodzi, że rząd zadanie to pojmuje należycie. Z drugiej strony także i Sejm zajmuje się obecnie sprawą pomocy dla prasy polskiej tak, że można mieć nadzieję, iż sprawa ta zostanie wkrótce pozytywnie załatwiona.

Po krótkim przemówieniu red. Rosnera (Warszawa) zabrał głos Dyr. Spółki Akcyjnej Wydawniczej we Lwowie p. Karol Grodki.

W dłuższym przemówieniu mowca omówił punkt za punktem najpoważniejsze bolączki prasy polskiej, szczególnie zaś prasy prowincjonalnej, na której najboleśniej odbija się obecny kryzys.

Chwila obecna — mówił Dyrektor Grodki — jest ostatnią dla załączenia się losom prasy polskiej. Wiele organów prasy polskiej padło

już, szereg zaś pracuje deficytowo, tak, że lada dzień będzie musiało zaprzestać swej kulturalnej akcji. Obecnie nakład wszystkich dzienników na całym obszarze Polski wynosi około 400 tysięcy do 450 tysięcy egzemplarzy, tj. właśnie tyle, ile wynosi nakład chociażby jednego z większych pism na Zachodzie. Innymi słowy zaledwie półtora procent ogólnej ilości mieszkańców Rzeczypospolitej polskiej prenumeruje i czyta prasę codzienną.

Jako przyczynę tego niezdrowego stanu, w jakim znalazła się obecnie prasa polska, wymienił dyr. Karol Grodki przede wszystkim zły stan finansów naszego państwa, a mianowicie ustawiczne wahania waluty polskiej, jak również i ubożenie inteligencji, stanowiącej najpokaźniejszą ilość czytelników codziennej prasy polskiej.

O ile nie nastąpi natychmiastowe polepszenie sytuacji, będzie z każdym dniem gorzej, przyczem pisma codzienne polskie, zwłaszcza na prowincji, nie będą już w stanie dokładać i z konieczności upadną z krzywdą dla interesu państwa i narodu. Jedną z głównych przyczyn przesilenia w prasie polskiej jest również wzrost kosztów papieru i robocizny.

Rząd jest mocen doprowadzić do obniżenia cen papieru przez otwarcie granic dla papieru zagranicznego, tańszego niemal o 25 procent od krajowego, pomimo, że papiernie zagraniczne posiadają robotnika nie tańszego, jeżeli nie droższego, od papierni polskich, a surowce do wyrobu papieru sprowadzają najczęściej z Polski.

PROF. DR. WASSERMAN.

Prof. dr. Wasserman jest światowej sławy bakteriologiem. W świecie medycznym stał się głośny jako twórca preparatów przeciw chorobom wenerycznym. Obecnie — jak podaje prasa zagraniczna — udało mu się wykryć serum, umożliwiające z całą pewnością rozpoznawanie gruźlicy u osób nią dotkniętych. Preparat prof. Wassermana znajduje z pewnością bardzo poważne zastosowanie w praktyce lekarskiej.

Pozatem na przesilenie, przeżywane przez prasę polską, wpływają także zbyt wysokie opłaty pocztowe od przesyłek dziennikarskich, zwłaszcza cierpi prasa prowincjonalna, która dochody swe opiera wyłącznie o prenumeraty, zaś dochody z tego źródła ulegają poważnemu zmniejszeniu przez 10-procentowe opłaty pocztowe. Jako poważny czynnik wymienia następnie mowca sprawę kredytu.

Niektórzy wydawcy nie będąc w stanie umieruchomić swoich i tak już szczupłych zapasów pieniężnych na czas dłuższy przez sprowadzenie większej ilości papieru, zmuszeni są papier nabyty **importować** w instytucjach finansowych na dość wysoki procent, co powoduje dla tychże wydawnictw wzrost cen papieru o blisko 100 procent. I w tej dziedzinie również rząd przyjąć może praisię z pomocą.

Przemówienie swe zakończył dyr. Karol Grodki uwaga, że dyskusja w tak licznej gronie nad wszystkimi poszczególnymi punktami i żądaniem prasy polskiej byłaby niemożliwa, wobec czego proponuje **wybrać dwóch komisji, mianowicie gospodarczej i informacyjnej, któreby szczegółowo omówiły wszystkie postulaty.**

Przemówienie dyr. Karola Grodkiego zebrani przyjęli gorącymi oklaskami. — Zabrał głos pos. Biniszkiwicz z Górnego Śląska, który w czarnych barwach przedstawił obecne położenie prasy polskiej na Górnym Śląsku. Podczas gdy rząd niemiecki wspiera prasę niemiecką w niemieckiej części Górnego Śląska tak finansowo jak i przez dostarczanie papieru po najniższej cenie, prasa polska w polskiej części Górnego Śląska walczy z niedostatkiem i nie jest w możności rywalizować z prasą niemiecką. Również fatalny stan poczty polskiej wpływa na zmniejszanie się liczby czytelników. O ile rząd niezwłocznie nie przyjdzie prasie polskiej z pomocą, prasa ta w najbliższym czasie zbankrutuje, a byłoby to chyba dla całego państwa w najwyższym stopniu niepożądane.

WYSTĘP RED. SADZEWICZA.

Po przemówieniu red. Marchlewskiego z Grudziądza, zabrał głos opsr. **Sadzewicz**, nacz. red. „Gazety Porannej” (2 grosze) w Warszawie. Mowca krytykował akcje rządu na rzecz prasy, zaznaczając, że rząd nie przedstawił wydawcom, ani redaktorom rezultatów swych dotychczasowych badań w dziedzinie pomocy dla prasy. Następnie pos. Sadzewicz uzasadniał, że otwarcie granic dla papieru zagranicznego nie byłoby pożądane (!), gdyż uzależniłoby to naszą prasę od papieru zagranicznych. Pomoc rządu zdaniem posła Sadzewicza powinna się wyrażać tylko w tych formach, które dotyczą ogólnego położenia prasy, nie zaś pomocy pieniężnej. Niechaj rząd stworzy przedewszystkiem możliwe warunki ogólne dla prasy polskiej — wołał redaktor poseł Sadzewicz. — Przeciwny jestem wszelkiemu uzależnieniu finansowemu prasy polskiej od rządu, pomimo, że należą do stronnictwa co do którego nie jest wykluczone, że wkrótce może znaleźć się u steru rządu.

Przeciw podobnemu pojmowaniu sprawy wystąpił pos. red. **Dąbski**, poczem premier Sikorski prosił, aby mowcy przestrzegali tematu i dyskusji nie sprowadzali w dziedzinę nierealną. Przemówienie pos. Sadzewicza — mówił premier Sikorski — było właśnie przemówieniem **nie reprezentanta prasy, lecz przedstawiciela rządu i to takiego rządu, który coś ma dać, a dać nie chce.** (Brawa).

Z kolei przemówił red. **Jarkowski** (Warszawa), dalej red. **Hecker** (Kraków), jeden z redaktorów polskich w Gdańsku, poczem pos. red. **Marian Dąbrowski** wygłosił dłuż-

szy referat na temat stosunków, w jakich znajduje się obecnie prasa polska, przychem omówił najważniejsze bolączki tejże prasy. Przemówienie pos. Dąbrowskiego **oparte było o memoriał,**

złożony swego czasu rządowi przez prasę lwowską z dyr. Karolem Grodkiem na czele i było poniekąd niejako uzupełnieniem i rozszerzeniem tego, co w krótkich lecz jednych słowach ujął w przemówieniu swem Dyr. Karol Grodki.

Po referacie pos. Dąbrowskiego prezes Rady min. gen. Sikorski zakomunikował, że w myśl wniosku dyr. Grodkiego powołuje do życia

dwie komisje, mianowicie komisję ekonomiczną i komisję informacyjną.

Pierwsza z tych komisji pod przewodnictwem min. przem. i handlu p. **Ossowskiego** z udziałem min. kolei żelaznych oraz poczty i telegr., obradowała przez całe popołudnie, zastanawiając się szczegółowo nad potrzebami prasy polskiej. Do komisji tej ze Lwowa wchodzi między innymi dyr. Karol Grodki (S. A. W.), red. pos. **Hausner** („Dziennik Ludowy”), red. **Leopold Szenderowicz** („Wiek Nowy”).

Druga komisja informacyjna pod przewodnictwem wicemin. **Studzinski**go i z udziałem szefa wydziału polityczno-prasowego **Prez. Rady**

Ministrów oraz dyr. **PAT**, obradowała przez całe popołudnie oddzielnie. — Do komisji tej wchodzi ze Lwowa między innymi redaktorowie: **Zachariasiewicz** („Gazeta Poranna”), **Konarski** („Gazeta Lwowska”), **Jampolski** („Kurjer Lwowski”) i pos. **Rozmarin** („Chwila”).

Wczoraj o g. 7 po obradach obydwu komisji odbyło się przyjęcie w apartamentach gen. **Sikor**skiego, które przeciągnęło się do późnego wieczora. **Jutro przed południem o g. 11-tej** dalszy ciąg obrad kongresu. Na jutrzejszym zebraniu między innymi zabierze głos min. skarbu **Grabski**.

Jak władze gdańskie prowokują Polskę.

SZYKANOWANIE POLAKÓW NA KAŻDYM KROKU. — PRAWA POLSKI W GDANSKU NIE SĄ ANI UZNANE ANI WYKONYWANE.

Biuro prasowe Komisarza generalnego w Gdańsku przesłało nam za pośrednictwem **PAT-a** obszerny komunikat, streszczający wszystkie zarzuty, jakie komisarz starwiał władzom gdańskim.

Komunikat przedstawia mianowicie szczegółowo sposoby, jakimi **Gdańsk** przedstawia się konsekwencjom włączenia w polski obszar celny. Wykazuje, że w dziedzinie gospodarki artykułami, podlegającymi monopolom i podatkom pośrednim **Gdańsk** — pomimo wyraźnych postanowień Konwencji Paryskiej — nie zastosował swego ustawodawstwa do ustawodawstwa polskiego, wskutek czego

skarby i przemysł polski ponoszą dotkliwą szkodę,

Gdańsk zaś bezprawnie ciągnie poważne zyski, ignorując stale i uparczywie decyzje podziału mienia polniemieckiego, nie opróżnia przyznanych Polsce obiektów, wskutek czego urzędy polskie w Gdańsku nie mogą podjąć normalnej działalności. Senat nawet siłą zbrojną zajmuje i obsadza budynki polskie, wobec czego **Polska jest „bezsilna, nie mając na terenie Gdańska własnego środka bezpośredniej egzekutywy”.**

Dalej stwierdza komunikat, że **prawa Polaków w Gdańsku nie są ani uznane, ani wykonywane**

i wylicza szczegółowo bezprawne szykany, na jakie są uarażani. Firmom i kupcom polskim odmawia się **prawa posiadania lokali handlowych** (warszawski Bank dla Handlu i Przem. w Sopocie). Pracodawcom **zabrania się zatrudniać personel polski**

Do podróży:

Kufry, walizki, torby, naczynia, oraz wielki wybór damskich torebek poleca „**MERPA**” specjalny magazyn wyrobów skórzanych i przyborów do podróży. **Lwów, Legionów 17.** (Gmach Banku Ziemskiego). 9814-07

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY
DRA I. URICHA I FR. URICHA
Kopernika 12, ord. od godz. 9—1 i od godz. 3—6. 2588

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy wzięli łaskawy udział w odprowadzeniu na wieczny spoczynek zwłok męża i ojca naszego bl. p. dra **Henryka Klarfelda**, a dla nas okazali w tem wielkim nieszczęściu tyle szczerzego współczucia, składam tą drogą serdeczne „**Bóg zapłać**”. 3443 **KLARFELDOWA.**

bez względu na jego kwalifikacje. Ustawa, ograniczająca nabywanie nieruchomości, jest skierowana przeciwko Polakom. Obywatel polski, ubrany w swój uniform służbowy, nie może przybyć choćby przejazdem do Gdańska bez obawy aresztowania. **Dyrekcja kolejowa polska** stanowi przedmiot ciągłych ataków ze strony **Senatu**, który ze względów politycznych pragnie ją z Gdańska usunąć. Wykonanie praw poczty polskiej jest uparczywie utrudniane przez **Senat**. Komunikat mógł

wreszcie o trudnościach, jakich doświadczają studenci polscy w Politechnice, mimo, iż Politechnika tylko pod tym warunkiem została przyznana **Gdańskowi** na własność, że prawa Polaków będą uznawane na równi z prawami obywateli gdańskich.

Komunikat kończy się słowami: „Przykłady te udowadniają, że prawa Polski w Gdańsku, gwarantujące jej wolny dostęp do morza, nie są przez **Gdańsk** ani uznawane, ani wykonywane.

Skończyły się kłopoty Austrii.

„London (PAT.) „Times” dowiadują się z Nowego Jorku, że pewna grupa banków amerykańskich z **Morganem** na czele postanowiła

wziąć udział w pożyczce dla **Austrii** z kwotą 5 milionów funtów szterlingów na ogólną sumę 26 milionów funtów.

Bomby na torach kolejowych.

Düsseldorf (PAT.) Wybuch bomby spowodował wykołnienie pociągu, idącego z **Koblencji** do **Trewiru**, przychem maszynista został lekko ranny. **Luzy wybuch bomby** przerwał tor kolejowy koło **Dürren** i uszkodził lokomotywę przechodzącą tego pociągu, raniąc ciężko maszy-

nistę. Tytułem sankcji zawieszono **ruc hipocłagów** na tej linii.

Berlin (PAT.) Z powodu zaatakowania bronią palną kotejarzy belgijskich przez Niemców, ogłoszony został w miejscowościach **Capella**, **Waweler** i **Hewen** stan oblężenia.

Nikt nie chce referować budżetu.

Warszawa. Tel. wł. (m). Na dzisiejszej sejmowej komisji budżetowej rozważano sprawę przydzielenia referatu prowizorium budżetowego za drugi kwartał b. r., oraz ostateczne prowizorium budżetowe na pierwszy kwartał b. r. **Brano** pod uwagę wicemarsz. **Osieckiego**, który jednakże tych referatów się zrzekł z powodu licznych zajęć. Również żaden z innych posłów nie chciał się podjąć referatu tych ustaw, przychem podawano najrozmaitsze przyczyny, między innymi także i takie, że wniesiony został już preliminarz budżetowy na rok 1923, że wobec tego prowizorium stanie się niere-

alne. Wobec tego przewodniczący komisji p. **Głabiński** zamierza zwrócić się do **Marszałka Sejmu** o wyznaczenie referenta z urzędu. W związku z tem zwołane zostanie na czwartek posiedzenie konwentu seniorów, na którym rozważany będzie stosunek Sejmu do ustawy skarbowej.

Warszawa. Tel. wł. (m). Wice-marszałek Sejmu **Moraczewski** oświadczył dziennikarzom, że nie może wziąć na siebie odpowiedzialności zbankotowania finansów państwa i że zgłosił do **Marsz. Rataja** gotowość swą podjęcia referatu preliminarza budżetowego.

10% DODATEK DO PENSJI URZĘDNICZYCH.

Warszawa. (PAT.) „Kurjer Polski” donosi, że dziś wypłacony be-

dzio urzędnikom państwowym 10% dodatek do pensji w myśl oszacowania wzrostu drożyzny przez komisję statystyczną.

Zgon Worowskiego utopią w morzu krwi.

Zaczyna się nowa fala krwawego teroru. -- Masowe aresztowania. -- Czerezwyczajki mają znów robotę. -- Czerwony szal przed ostatecznym zatraceniem.

Pogranicze nad Zbruczem, 15. maja.

(=) Dyplomatyczne kleski poniesione przez rząd sowieków prawie we wszystkich państwach zachodnich oraz w Ameryce, już poskutkowało: Odczuwając swą niemoc oraz wzmożenie się powszechnej nienawiści do krwawych rządów czerwonego teroru, kierownicy Rosji chcą przynajmniej zemścić się na „wewnętrznych” wrogach czyli t. zw. kontrrewolucjonistach.

A więc na podstawie kategorycznego rozkazu z Moskwy, zarządzono na całym terenie bolszewiji

nowe bezwzględne represje wobec wszystkich żywołów nie wspierających w obecnej krytycznej chwili w sposób czynny ustroju sowieckiego.

Przytem — zaznacza ten rozkaz — nowa fala represji musi być równocześnie zastosowana na większą skalę względem wszystkich tych, którzy, aczkolwiek nie ujawnili w ostatnim czasie żadnych cech kontrrewolucyjnych, jednak przedtem, w pierwszych czasach panowania bolszewickiego, „działali” na niekorzyść sowieków albo tylko nie zachowali się w dostatecznej mierze „lojalnie” wobec bolszewizmu.

Oczywiście władze lokalne otrzymawszy ten rozkaz, z największą skwapliwością zastosowały się do nakazu z góry, a

„czerezwyczajka” zaczęła „pracować” w sposób ostrzejszy. O wynikach tej pracy donoszą nam następuje:

We wszystkich większych środowiskach przemysłowych, Syberji, Kaukazu i in. „niezależnych republik”, wchodzących w skład „federacyjnej Rosji”, dokonano w ostatnich dniach masowych aresztowań, głównie wśród

inteligencji, duchowieństwa i robotników fabrycznych.

Uwięziono równocześnie wszystkich tych, którzy niedawno zostali zwolnieni z więzień czy obozów koncentracyjnych.

Dalej, mają być zaaresztowani tytułem środka zapobiegawczego, wszyscy byli oficerowie, którzy kiedykolwiek służyli w „białych ar-

mjach”. Zapowiedziano nowy dłuższy szereg „sensacyjnych” procesów. W Nikołajowie (gub. Chersońskiej) ogłoszono proces organizacji socjalistów rewolucjonistów, którą oskarża się o zniszczenie za pomocą podpalenia olbrzymich spichlerzy zbożowych. W jekaterynodarze odbywa się

proces 140 kozaków, oskarżonych o to, iż w latach 1921 i 1922 należeli do band powstańczych, dokonali napadów na sowieckich pracowników itd.

Równocześnie wdrożono mno-

stwo sądowych rozpraw przeciw przedstawicielom duchowieństwa, oraz zwykłym obywatelom za „współczucie i sympatie” do patriarchy Tichona. W Syberji całą ludność z szeregu miejscowości, osądzono jako „członków związków chłopskich” (w rzeczywistości związki te mają zadania wyłącznie samopomocy ekonomicznej).

Jednym słowem, zaczyna się nowy okres bezwzględnego zatracenia i krwi. Wszystko to ma skompensować na „własnych burżujach” zamordowanie Worowskiego.

Bardzo wdzięczna i łatwa do wykonania sukienka dla podłotków, łączy sztyk z prostotą. Powyższy model jest skombinowany z crepe de chine'y koloru cytrynowego z pasami haftowanymi w wielkie centki o ciemniejszej barwie.

Pogrzeb Worowskiego odbył się w Lozannie w asystencji Rosjan, Turków i Niemców.

Lozanna. (PAT.) Odbył się tu pogrzeb Worowskiego. W orszaku żałobnym znajdowali się: delegacja turecka, radca ambasady rosyjskiej w Berlinie Ustinow oraz Polki, szef niemieckiej partii komunistycznej, który wygłosił przemówienie. Zwłoki

Worowskiego będą przewiezione w dniu dzisiejszym przez Berlin do Moskwy. Towarzyszyć im będzie Ahrens oraz inni członkowie delegacji rosyjskiej, z wyjątkiem Diwilkowskiego.

Pierwszorządny skład konfekcji męskiej i dziecięcej
JAKÓB VERSCHLEISSE Lwów, pl. Hallicki 1. 2.
Wielki wybór UBRAN, PŁASZCZY I MATERJAŁÓW.

Szef firmy tej powrócił z zagranicy i przywiózł pierwszorzędne nowości w materiałach oraz ubraniach, jak również płaszcze gumowe i impregnowane, męskie kurki skórzane, prawdziwe „Nappa”. 9447-2

Po Francji — Anglia wysyła do Polski przedstawiciela swjej potęgi wojskowej.

Warszawa. (AW). 16. b. m. przybywa do Warszawy szef sztabu generalnego angielskiego Lord Cavan, któremu towarzyszyć będą szef angielskiej misji wojskowej w Warszawie gen. Carton de Wiart oraz kapitan Nescitt, jakoteż polski attaché w Londynie pułk. Brodziński. W drodze do stolicy zatrzyma się lord Cavan jeden dzień w Krakowie, z Warszawy zaś uda się do Poznania i Biedrucka, skąd przez Berlin wróci do Anglii.

„Kurjer Poranny” w powitalnym artykule wstępnym pisze m. i.: Powitanie Lorda Cavana w Warsza-

wie będzie w takim samym stopniu manifestacją solidarności Polski z cywilizacją zachodnią i wielkimi aliantami, jaką było powitanie marszałka Focha. Dziennik wyraża przeświadczenie, że szef szt. ang. będzie się mógł naocznie przekonać o postępie prac organizacyjnych w Polsce oraz stwierdzić, że Polska nie ustępuje Państwu o niezakończonym rozwoju historycznym, ale może być nawet innym wskazywaną za wzór.

Rabunkowa rekwizycja i usiłowane morderstwo.

BAGNETEM W BOK I KOLEM PO GŁOWIE — OTO BYŁY SPOSOBY REKWIZYCJI.

(—). W 1920 r. pragnął Eugenjusz Feit, zarobnik ze Lwowa zabawić się w rekwizycje wojskowe. Mimo, że był wtedy cywilną osobą, przybrał sobie do kompanji dwóch kolegów wojskowych, a to Wojciecha Kaniaka i Józefa Lukawskiego, wdział mundur żołnierski, przypasał sobie bagnet i pojechał na falszowy dokument do Rawy Ruskiej.

Stąd wszyscy trzej udali się do Chławczan i na sfalszowany dokument zażądali podwoj. Komendant posterunku, nie podejrzewając nic złego, kazał gospodarzowi Matwijowi Szostakowi odwieźć ich do najbliższej wsi.

Atoli pomysłowi podróżni kazali się zawieźć aż do Lwowa. Po drodze zdała od sadyb ludzkiej Feit ochnął kilkakrotnie Szostaka bagnetem w plecy, liny znowu uderzył go kolba w głowę i

zizuciwszy ofiarę z wozu do rowu, opryskliwie zbiegł wraz z kołmi.

Jednak chłopcy z Grzybowic rannego ocucili i odwieźli do szpitala. Złoczyńcy, bojąc się, aby ich nie wysłędzono, puścili konie wolno, które znalezione w lesie brzuchowickim. Po uciążliwym śledztwie policja wreszcie ustaliła nazwiska sprawców usiłowanego morderstwa i dopiero przed kilku miesiącami zdołała ich ująć.

Kaniak i Lukawski za czyn swój odpowiadają przed sądem wojskowym, Feit zaś zasiadł w lwowskim sądzie okręgowym przed sędziami przysięgłymi i wczoraj został zasądzony na 8 lat ciężkiego więzienia.

Trybunałowi przewodniczył s. s. o. dr. Socha, oskarżał prokuratora A. Fryniewicki, bronił dr. Żywicki.

Podziękowanie.

JW Panu D-rowsi Fryderykowi Landauowi, zam. przy ul. Hetmańskiej 24, za bezinteresowne wyleczenie mej żony z ciężkiej choroby i roztoczenie przez cały czas jej trwania prawdziwie ojcowskiej opieki, składam tą drogą z głębi duszy szczere podziękowania.

Al. Sander Malik,

funkcyjnarzusz Pol. P.ństw. we Lwowie.

Ze spraw miejskich.

LWÓW BĘDZIE MIAŁ DUŻO PIENIĘDZY.

(p) Na wczorajszym posiedzeniu Magistratu uchwalono przedstawić reprezentacji miejskiej wnioski na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 800 mil. mk. w Banku Związkowym miast małopolskich

CO SIĘ BUDUJE WE LWOWIE.

(p) Magistrat uchwalił wydać konsens na budowę 3-piętrowego domu przy ul. Bożniczej pod warunkiem odstąpienia odpowiedniej przestrzeni gruntu na rozszerzenie ulicy oraz na budowę 2-piętrowego domu przy ul. Zielenej.

NOWI OBYWATELE LWOWSCY.

(p) Na 14 wniesionych do Magistratu podań o przyjęcie do gminy uchwalono przedstawić reprezentacji miejskiej 9 petentów do zatwierdzenia, 5 zaś odrzucono z braku odpowiednich warunków. Opłata za nadanie obywatelstwa ustanowiona przez Magistrat obraca się w granicach od 30 tysięcy do miliona mk.

Królowa humoru OSSI OSWALDA

w komedji: „ZWIĄZEK SPRZYŚNĘTYCH DZIEWIC”. — KINO LEW.

CZŁOWIEK Z CIEMNOŚCI

sensacyjny dramat egzotyczny w 6 aktach. Dziś po raz ostatni w KINIE LEW.

GUMOWE, IMPREGNOWANE PŁASZCZE I KURTKI

BAGLANY, NARZUTKI, KURTKI SKÓRZANE 9375-3

wszelkiego rodzaju obuwie i bieliznę

kapelusze, krawaty, rekawiczki oraz NAJGUSTOWNIEJSZE NOWOŚCI ZAGRANICZNE poleca American House, Lwów Koper. i. a 5.

Potworna zbrodnia handlarzki żywym towarem.

Niestychany fakt więzienia dziewczyny w Stanisławowie.

(Od korespondenta „Gaz. Porannej”)

Stanisławów, w maju.

(st) Jedną z posterankowych P. P., pełniącą służbę na ulicach Stanisławowa, zauważył bladą i wynędźniałą dziewczynę, waleśającą się bez celu. Sprowadzona do komisariatu policyjnego, robiła wrażenie napół obłąkanej, a pytana o generację, ze strachem i wycieńczeniem wprost słowa wydobyć nie mogła. Gdy ją dopiero nieco nakarmiono i dano odpocząć, dziewczyna

rozpoczęła swoje opowiadanie, którego treść wywołała przerażenie nawet u otrząskanych z rozmaitymi tragedjami funkcjonariuszy policyjnych.

Dziewczyna nazywa się Anna Guryń, lat 18, a pochodzi z pewnej wsi pow. Kęsowskiego. Tam to przy była przed kilkoma tygodniami Regina Buchhalter, lat 30, bez zajęcia, zam. w Stanisławowie przy ul. Ugodnej 1. 5 i pod pozorem bardzo dobrej służby zwabiła nieświadoma dziewczynę do Stanisławowa. Natychmiast po przybyciu do miasta zamknęła ją w osobnej izbie,

a wieczorem wpuściła do niej jakiegoś mężczyznę, który mimo rozpaczliwych krzyków i obrony dziewczyny, dopuścił się ohydnej gwałtu. Od tej chwili zaczęło się dla biednej dziewczyny

istne piekno mąk i katuszy, gdyż zwyrodniała baba, grożąc dziewczynie śmiercią, morząc ją głodem i katusząc biciem do krwi, powtarzała wciąż powyższe praktyki, a otrzymywane w ten sposób pieniądze zabierając w całości.

Pobył dziewczyny w tych warunkach był w całym tego słowa znaczeniu więzieniem, bo Buchhalterowa nie pozwoliła jej ani na krok wydatić się z raz zajętej izby, a gdy sama zamieszona była wyjść na miasto, zamykała drzwi na klucz, zasłaniając okna szczelnie storami. — Sąsiedzi słyszeli wprawdzie dość częste krzyki i jęki ofiary, na ich zapytania jednak odpowiadała B., że ma krnąbrną służącą, która musi czasem ukarać.

Doszło wreszcie do tego, że Guryńówna nabawiła się strasznej choroby, fakt ten jednak zupełnie nie wzruszył zezwierzęconej kobiety i mimo próśb i błagań ofiary, zamieszona ją w dalszym ciągu do haniebnego procederu. Widząc do-

piero, że dziewczyna

już prawie kona z głodu,

wycieńczenia i choroby, zawiozła ją osobiście do szpitala. Okoliczność tę wykorzystala Guryńówna i zbiegła po kilku dniach pobytu w szpitalu. Nie mając środków do utrzymania, a będąc za głupią na to, by udać się pod opiekę władz, waleśala się po ulicach, wyciągając rękę po jałmużnę.

Na skutek zeznań dziewczyny, zarządził natychmiast aresztowanie Buchhalterowej, która bynajmniej nie próbowała wypierać się zarzuconej jej zbrodni, lecz przeciwnie zachowywała się w sposób

niezwykle arogancki i bezczelny.

Jak straszny był jej wpływ na nie-szczęśliwą dziewczynę, świadczy o tem fakt, że Guryńówna, dowiedziawszy się na policji, że Buchhalterowa ma być aresztowana, i z nią skonfrontowaną, poczęła urzędników całować po rękach, innymi ich wystraszoną głosem, by tego nie robili, bo B. z pewnością ją zabije.

Naturalnie, zwyrodniałą kobietę oddano natychmiast do aresztów sądowych, nieszczęśliwą zaś dziewczynę odesłano ponownie do szpitala celem gruntownego wyleczenia.

Przemycanie popisowych do Czechosłowacji.

(Od korespondenta „Gaz. Porannej”)

Turka, w maju.

(st) Ustawiczne przemysłnictwo ludzi i towarów przez granice Państwa stało się formalnem zajęciem i źródłem dochodów całego szeregu jednostek, z drugiej zaś strony utrapieniem posterunków granicznych i władz celnych. Jednego z takich oschmików ujął tymi dniami posterunek w Turce nad Stryjem, odwołujący na przeprowadzenie za granicę Czechosłowacji 4 osób, w tem 2 popisowych.

Jest nim niejaki Michał Fereuz, zam. w Dźwiniaczu górny, który proceder ten uprawia już od dłuższego czasu i był od dawna na oku policji. Za wypadek, o którym wyżej piszemy, pobrał od każdej z osób 100.000 Mkp., co może świadczyć o tem, jak korzystnem zajęciem jest przemysłnictwo. Po sporządzeniu odpowiedniego doniesienia karnego, odstawiono go do sądu pow. w Turce.

Cheiał zastrzelić sąsiada za nieoddaną brzytwę.

(Od korespondenta „Gaz. Porannej”)

Stanisławów, w maju.

(st) Jak marną cenę ma życie ludzkie w pojęciu niektórych zwyrodniałych jednostek, świadczy o tem fakt, jaki zdarzył się przed paroma dniami w Mikolajowie powiat Zydaczów. Oto Michał Biłyk pożyczony Mikolajowie Jakóbowi przed mie siącem brzytwę, o której zwrot kilkakrotnie naproźnie się domagał. — Zniecierpliwiony zbyt długim czekaniem wszedł onegdaj do mieszkania Jakóbowego i wyjąwszy rewolwer, strzelił aż cztery razy. Trzy strzały chybiły, czwarty udkwił w lewym udzie. Zuchwałego zbrodniarza

ujął natychmiast miejscowy posterunek P. P. i oddał władzom sądowym.

Zareczyny księżniczki z nauczycielem.

Mezahanse w rodzinach arystokratycznych zaczynają sobie zyskiwać prawo obywatelstwa.

Świeżo donoszą z Berlina o romantycznych zareczynach księżniczki Adelajdy Hohenlohe-Bartenstein z Józefem Waldenmaierem, nauczycielem łodowym.

Matka księżniczki była arcyksiężna

Zwłoki noworodka — w garnku.

(Od korespondenta „Gaz. Porannej”)

Stanisławów, w maju.

(st) Chłopcy, pasący bydło w Czerniejowie pow. Stanisławów, znaleźli onegdaj na połu garnek gliniany, napełniony wodą, w którym znajdowały się zwłoki noworodka płci żeńskiej. Wyrodną matkę wnet wysledzono, a jest nią Anastazja Kindrat, zam. w Czerniejowie, która — powiwszy dziecko — włożyła je natychmiast do garnka glinianego, stawiając go w kącie stajni i nie zglądając doń zupełnie przez trzy dni z rzędu. Gdy po upływie tego czasu „zainteresowała się” wreszcie dzieckiem i zauważyła dawno już skostniałe zwłoki, wyniosła garnek wraz z zawartością na pole i tam go porzuciła. Kindratową aresztowano i oddano sądowi okr. w Stanisławowie.

NADESLANE.

J. W. P. Prof. dr.

Adamowi Sołowijowi

operatorowi w zakładzie położ., ginekol. za tak bezinteresowną opiekę i szczerą pomoc lekarską względem mej żony, składam tą drogą moje najumiętsze podziękowanie.

Z głębokim szacunkiem
3427 JAKÓB LEWIN.

Gielda.

GIELDA KRAKOWSKA.

Kraków. (Telefonom.) Notowania końcowe z dnia 15. bm.: P. T. H. 18.500; Zieloniewski 420.000; Parowozy 91.000—85.000; Żelazo 66.000; Górka 410.000; Siersza Górnicza 290.000; T. P. G. 135.000; Polska Nafta 44.000—42.500; Chodorów 162.000—160.000; Cmielów 76.000; Impex 1.800.

GIELDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT.) Notowania wstępne z dnia 15. bm.: Berlin 0,01,25; Holandia 217,05; Nowy Jork 554,50; Londyn 25,67; Paryż 36,80; Mediolan 27,50; Praga 16,48; Budapeszt 0,10; Belgrad 1/4; Sofia 4,40; Warszawa 0,01,16; Wiedeń 0,00,78 Austr. stempl. 0,00,78.

Z teatru w Stanisławowie.

Gounod: „Faust”, opera w 5 aktach na scenie Tow. muzyczn. im. Moniuszki dnia 5. maja 1923 z gościnnym występem Tad. Łowczyńskiego i Ad. Okońskiego.

Mimo licznych przeszkód i trudności, życie kulturalne, a szczególnie muzyczne w stolicy województwa bije żywym tętnem, czego dowodem jest fakt, że Tow. Muz. im. Moniuszki w ciągu niespełna jednego roku wystawiło cztery opery: „Halla”, „Carmen”, „Opowieści Hoffmanna” i „Faust” — dorobek, jakim niektóre zawodowe i subwencjonowane teatry poszczycić się nie mogą. Zastęga to jest w równej mierze p. dyr. Dorożyńskiego, p. Bukowskiego, Bokuna, dr. Popławskiego, Andrusiewicz i Orwicza, którzy intensywnie w kierunku rozwoju teatru, a w szczególności opery pracują.

Szerokie warstwy publiczności są im wdzięczne, a dowód dają stale wypel-

nianie sale teatralna, nie bacząc, że przedstawienia nie stoją na takim poziomie artystycznym, który mógłby zaspokoić normalne potrzeby rozrywek umysłowych. Ale społeczeństwo kresowe jest świadome znaczenia, jakie na takiej placówce posiada teatr i dlatego pobłażliwie z ufnością w racjonalny rozwój posiadanej instytucji kulturalnej, popiera i uznaje pracę poszczególnych jednostek.

Pod tym właśnie kątem widzenia ocenając wystawienie „Fausta”, musi się przyznać, że wymagało ono tylko malej dozy pobłażliwości i było bardzo udanym rezultatem wysiłków i pracy dyr. Dorożyńskiego. Niedomagań technicznych i świetnych nie zdołała w zupełności usunąć nawet wytrawna ręka reżysera p. Okońskiego, który i tak przy dwóch próbach nadspodziewanie i zaskakująco z zadania swego się wywiązał.

Całość była składna i bardzo się publiczności podobała, czego dowodem były długie niemilkające oklaski i wywoływania wykonawców, a przede-wszystkiem gości p. Łowczyńskiego i Okońskiego. — Liryzm i uczuciowa bar-

wa muzyki Gounodowskiej w interpretacji p. Łowczyńskiego wydatniły się wybitnie. Z okazji gościnnego występu p. Łowczyńskiego daly się słyszeć wśród melomanów muzycznych głosy o „czekomem „prześpiewaniu” i „zdarciu” głosu tego śpiewaka i wiele osób z pewnym sceptyzmem udało się na przedstawienie. Jakkolwiek była niespodzianka, kiedy usłyszano czysty jak kryształ głos lirycznego tenora, którego wszystkie registry najzupełniej wyrównane, ofisniwały pięknym piano i metalicznie forte. Uposząwszy swój part ponadto we wszelkie tajemki techniki śpiewania, wydobył wszystkie nuance melodyjności i efektu scenicznego, jak na pierwszorzędnego intymowanego śpiewaka przystało.

P. Okoński, jakkolwiek mu w partii Mefista głosu nie dostawało, mimo to znalazł wyrazy dla oddania demonizmu i monumentalnej wzniosłości kreowanej postaci. Jego niezrównana gra wynagodziła w zupełności drobne niedomaganie głosowe i była nagradzana frenetycznymi oklaskami przy otwartej scenie. — P. Dzieduszyńska w roli Margaryty była głosowo znakomita, niestety

kosztowna miała nieodpowiedni i niaske niewłaściwa, co jednak zeszło na drugi plan wobec pięknego i nader umiejętnego sposobu śpiewania. Na szczególną wzmiankę zasługuje wykonanie ballady i duetu. — P. Andrusiewiczowa wyszła poza nawias przeciętnych Śiębliów. Eroby jej, ale miękki sopran zdradza wysoką kulturę muzyczną. Znamienawcą jest jej swoboda ruchów na scenie, która wraz ze znamieną muzykalnością ułatwia konsekwentne przeprowadzenie kreowanej partji. Za znakomite interpretowana i śpiewana rolę zbierała oklaski przy otwartej scenie. — P. Dobrzański rozporządza niekłym, mitym dla ucha, ciętym barytonem, którym w partji Walentyna poprawnie władał, a jeżeli usunie pewną sztywność ruchów, będzie on bardzo cenną siłą dla zespołu operowego. Mniejsze partje były wykonane bez zarzutu. — Orkiestra i chóry przeszły wszelkie oczekiwania i znakomicie dawały się prowadzić przez dyr. Dorożyńskiego, który partyturę świetnie opanował, a pod jego batutą efekta dynamiczne i harmoniczne brzmiały pewnie i składnie.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa. Tel. wł. (J). Na dzisiejszej giełdzie warszawskiej tendencja dla walut zagranicznych i dewiz utrzymana. Papiery publiczne w małych bardzo obrotach wśród tendencji zniżkowej. W dzisiejszej akcji ruch duży i mocny wśród tendencji w dalszym ciągu zwykłej.

WIADOMOŚCI GIELDOWE.

Lwów, dnia 15. maja.

Popyt na papiery dywidendowe w dalszym ciągu silny. Na dzisiejszym zebrawaniu podrożały znowu dość znacznie wszystkie akcje. Transakcje b. liczne. Waluty na wysokości ostatnich notowań, przy małych obrotach. Chodorowski awansował do 173000, potem osłabił się na 167000. Oikosa początkowo 190—195000, zakończyły 186000. Zieleniewski znowu silniejszy 430000. Browary 390—395000. Cmielów ustalił się przy 67500, nieef. 36500 (w Krakowie 76000). Gafota 17—19000. Karpalit zakończył 39000. Niemojowski z 47000 podroził na 50000. Parowozy przejściowo 87000, pod koniec 86500 (w Krakowie 85—91000). Pezet 27 i 26000. Pocisk 25—27000. P. Nafta doszła do 45000 (w Krakowie 42500—44000). Rakszawa z 135000 obniżyła się stopniowo na 127000, nieef. na 102500. Siersza el. 34000, potem tylko 32500. Siersza g. wahała się od 290—305000 (w Krakowie 290000). Tespy z 265000 potaniały na 257000. P. Glob 4500 i 4750. Pth 16000, przy końcu 14000 (w Krakowie 18500). Górka u nas 300000, w Krakowie 410000. Bank Hipot. 18—19000. Bank Przemysłowy ustalił się przy 20000. Bank rolniczy 22—23000. Ziem. Bank Kredyt. 17500—18000.

Berlin u nas 1.14 (w Warszawie 1.08). Mediolan 2450. Londyn 220—225000 (w Warszawie 221900—222750). Belgia przy końcu 2720 (w Warszawie 2740—2765). Zurych 8750—8800 (w Warszawie 8595—8665). Wiedeń 70, potem 69% (w Warszawie 66, 75—68, 75). Paryż 300, ustalił się przy 3170 (w Warszawie 3175—3195).

Tendencja w akcjach zwykła, w walutach utrzymana. Usposobienie b. ożywione.

W akcjach niekotowanych ruch ożywiony.

Tow. Przem. Węglow. 8. 8%, nieef. 2; Elektrownia n/S. 9%, 10; Nitrat 20—25; Rohlindustria 16%, 17; Len 29%, 30; nieef. 26; P. Foresta 30—32; Jaworzno 601—605, nieef. 580—590; Lesienice 59; Machleid 25; Impex 2; Gazociągi 29, 30, nieef. 25, 26; Czechowice 25, 26; Radz. Wimmer 85; Gazy 600,602; Chybi 160—168; Olkusz 57%, 58.

GIELDA NIEOFICJALNA.

Wczoraj przez cały dzień tendencja lekko zwyżkowa. Dolary od przedwczoraj podrożały o 800 do 900 punktów. Berlin spadł o 10—20 punktów.

Obrót ożywiony.

Dolary amer. 4800—48150, 1-ki 2-ki 47200—47400, dolary kanad. 46500—46600, 1-ki 2-ki 46000—46100. Marki niemiec. 10 tys. 105—112, marka niem. 50 tys. 100—110, tys. star. em. 210—212, setki 2—205, drobne 170—180, leje 215—220, drobne 200—210, lotosony czeskie 1420—1450, austr. sefid star. emisji 850—880, austr. drobne 750—820, austr. stemp. 66%—67%, austr. przekazy 68%—69%, ruble 5 setki 620—650, setki kaci 17—18, setki zwykłe 630—650, reszta drobnych 0,50—0,80, dumskie tys. 22—25, 250 rubli 14—16, karbowance 0,80—0,85, hrywny 0,90—0,95, franki franc. 3140—3200, funty szterl. 223—225000, franki szwajc. 8600—8800.

Złoto: 20 kor. 208—212000, 20 frank. 190—195000, 20 mark. 220—225000, 10 rubl. 290—295000, dolary 43500—44000.

Srebro: korony 3920—4000, 5 kor. 20000—20600, floreny 10000—10400, ruble 16800—17500, kopiejki 65—67.

DRUGI PROCES MINISTRÓW BULGARSKICH.

Sofia. (PAT.) Bulg. Ag. (Telegr.) donosi, że w drugiej połowie lipca b. r. rozpocznie się w Sofii drugi proces i przeciwko ministrom Geszowowi i Danewowi, oskarżonym o wciągnięcie Bułgarji do wojny w r. 1914.

OBWIECZNE WALKI WŁOSKIE W TRIPOLIS.

Rzym. (ANV.) Wedle doniesień z Tripolisu rozbiły oddziały włoskie bandy powstające liczące 1500 ludzi i zaleyły Bit-Tagemunt oraz Misurata. Powstańcy zostawili 200 zabitych. W ręce włoskie wpadła wielka ilość broni i amunicji.

Popis pornografii w „Teatrze Nowości“.

„Uczta Lukullusa“ obscurną wystawą fizycznych defektów.

(d.) Już dawno na scenie lwowskich teatrów miejskich pornografja i blaźństwo nie świeciły takiego tryumfu, jak w obecnie wystawionej operetce p. t. „Naręczona Lukullusa“. Tem samem dyr. Czarnowski, kochający się w baletce, wypchawszy na scenę samą goliznę, w zamiłowaniu swojem stanął na zupełnej wyżynie.

Przyglądającemu się tej operetce, wystawionej znacznym kosztem (bo sprawiono nowe dekoracje i inne akcesoria), nasuwają się bardzo smutne refleksje, świadczące jedynie o tem, że teatr lwowski coraz więcej pograża się w moralnym i artystycznym upadku, nie mówiąc już o szalonym deficycie i wewnętrznej skandalicznej gospodarce. A jednak powołane czynniki miejskie tego nie widzą, czy też może widzieć nie chcą.

Operetkę, rzecz zupełnie stylową z czasów rzymskich, kompletnie wypaczono.

Najpierw wystawiono ją na scenie malej tak, że dla dekoracji nie ma żadnej perspektywy, zwłaszcza w akcie pierwszym. Artyści z chórem i baletem tłoczą się na scenie, jak śledzie w beczce. Wkraczający na scenę orszak nie może poruszać się, a miniaturowe lektyki przypominają nam paczki z cytryn.

Treść „klasycznej“ operetki w części przenosi się w obecne czasy, nawet lokalizuje się wymiennianiem rzymskich nazwisk i bywalskich ulic. W dodatku nie wszystkie stroje i kostjumy są zastosowane do ówczesnej epoki. Tak na przykład panie Brzeska i Fedyczkowska występują w sukniach z najmodniejszych materji w kwiaty, o których Rzymianom się nawet nie śniło, a ich modne białe pantofelki na wysokich obcasach oraz meszty niektórych chórzystek pozostają w rażącym kontraście z oryginalnymi sandałkami na nogach innych wykonawców. Również reżyserja nie wie o tem, że Rzymianie znali tylko walkę na pięści, a o angielskiego pomysłu bokswaniar nie mieli nawet zielonego pojęcia, jak niemniej o kankanie i walcu. Takich niewłaściwości jest wiele.

Przy tem wszystkim aktorzy i chórzyci występują prawie zupełnie nago, bez trykotów. W ciągu wieczora mamy prawdziwą wystawę ciał ludzkich, prężnych, kościstych, kosmatych, białych i śniadych. Widzowie oglądają liczne niekształtne nogi aż poza kolana, nieestetyczne żyłki, sińce itd. Prym w tej goliznie i ukazaniu swego ciała wiede p. Brzeska z p. Oteżkim. Ten ostatni w akcie drugim po wypiciu napoju miłosnego jest wprost wstępnym ze swoim wyuzdanym zachowaniem się, a jego scena z figurką Venus stanowczo powinna być skreślona jako wysoce bezwstydna i niemoralna.

Ody się do tego doda złą i nieodpowiednią obsadę ról, blaźnistą grę Lukullusa, mady dialog, dwuznacznie tłumne zwroty, mowę o fożu, podprowadzanie kobiet iliryjszykowi, wreszcie brak melodji w muzyce itd. — nic zatem dziwnego, że wiele osób z wstępnem i oburze-

niem już po drugim akcie opuszcza teatr, nie czekając trzeciego, w którym p. Brzeska wychodzi na scenę w zupełnej goliznie.

Ze operetka jest licha i wstętna, że dla młodzieży jest nieodpowiednia, o tem dziś mówi cały Lwów i dlatego już w trzecim dniu widownia świecła przerażającymi pustkami, wobec czego „nowość“ rychło zejdzie z repertuaru.

Kronika.

III. ZJAZD MŁODZIEŻY AKAD. WE LWOWIE.

Na skutek uchwały Komitetu wykonawczego II. Ogólnego Zjazdu Polskiej młodzieży akademickiej w Wilnie odbędzie się III. Og. Zjazd P. M. A. we Lwowie w dniach od 30. maja do 2. czerwca hr.

Dla technicznego przygotowania Zjazdu zawiązał się Komitet Organizacyjny III. Og. Zjazdu P. M. A., który począwszy od dnia 15. maja będzie codziennie urzędował w Domu Akademickim (Łozińskiego 7) od godziny 19 do 20.

Zdjęcia fotograficzne, dokonane przez zakład fotograficzny M. Münza przy ul. Jagiellońskiej 15. w czasie pobytu marszałka Focha we Lwowie są wystawione na widok publiczny w oknach Administracji „Gazety Porannej“ przy ul. Sokoła 4.

Doroczny Zjazd Delegatów Zawod. Związku literatów polskich odbędzie się we Lwowie w czasie Zielonych Świąt 20. i 21. maja br. Członkowie Związku pragnący wziąć udział w obradach, w hotelu Krakowskim zechcą zgłosić się w ciągu bieżącego tygodnia w Sekretariacie Związku (Ossolińskich 11, III. p.) w godzinach urzędowych.

(—) Kradzione tablice na tandencie. W składzie starego żelaza Leona Gottfrieda przy ul. Szpitalnej zakwestjonowano wczoraj połamaną tabliczkę cynkową „Bura galic. reklamowego“ i brązowy przyciskacz z napisem ks. Wład. Kępcski.

(—) Wichura z banda. Posteranko P. P. Bazyli Flaczek przytrzymał wczoraj koło kościoła Marii Śnieżnej mekiego Kazimierza Wichurę (pl. Zbożowy 3), który uciekał z jakas banda. Aresztowany Wichura przyznał się, że banda spadła na pl. Strzeleckim jakimś wieśniakowi z wozu, a on ją podniósł.

(—) Włamanie na ul. Podleskiego. Wczorajszej nocy włamali się jacyś złoczyńcy do mieszkania Łydzera Zitroneblatta przy ul. Podleskiego 9. Skradł on garderobę wartości 5 mil. marek.

(—) Aresztowanie apaszów. Za pokucie nożami w ul. Na Błonie szereg. Stan. Mikolajczyka aresztowano wczoraj Stan. Parlaszke, Winklera Tad., Stawnego Franc., Mercate Józefa, Białyka Ant., Berdowskiego Wład. i Kotlińskiego Michała.

(—) Lwowska słuźca. Służąca Usarek Józefa okradła wczoraj swego chlebobawcę Dygdalewicz Piotra, zam. przy ul. Rycerskiej 27. Zabrawszy rzeczy wartości 3 mil. mk. zbiegła w niewiadomym kierunku.

(—) Pożar z eksplozji „primusa“. Wczoraj popołudniu powstał w willi Wiktora Berezowskiego, przy ul. Obwodowej 7, pożar, który zniszczył część dachu oraz część rzeczy, złożonych na strychu. Szkoła wynosi 30 milionów mk. Ogień powstał skutkiem eksplozji primusa w kuchni lokatora Józefa Howena.

Z ZIEMI TARNOPOLSKIEJ.

(d.) Pomysłowy złodziej. Właściciel sklepu z naftą Pinkas Kahane od dłuższego czasu ponosił straty, gdyż ktoś wykradał mu orte z piwnicy. Celem

wyłapania złodzieja onegdaj Kahane z synem urządził zasadzkę, zamykając się w piwnicy. W czasie tego dororca tej kamienicy Florian Rosół wraz z żoną został przytrzymany na kradzieży. Rosół z sąsiedniej piwnicy wybił cegły, otworem wlażył do piwnicy Kahanego, a po kradzieży z powrotem otwór zakładał ceglami. Pomysłowych dororców policja aresztowała, a Kahane ponosi szkodę na dwa miliony marek.

Z KRAJU.

P. Olszewski nie ustąpił. Wiadomość podana przez „Przebieg Warszawski“ o ustąpieniu przewodniczącego delegacji polskiej p. Antoniego Olszewskiego jest zupełnie bezpodstawną.

Zmiany w urzędach pocztowych. W związku z przeniesieniem urzędu pocztowego Lutcze, pow. Strzyżów, do miejscowości Żyznów, zmienia się z d. 15. maja br. nazwę urzędu pocztowego Lutcza na Żyznów. — Związa się agencja pocztową w Lubeni pow. Rzeszów, a okręg jej doręczeń tj. gminę i obszar dworski Lubenia przydziela się do zamiejscowego okręgu doręczeń urzędu pocztowego w Czudcu.

Związa się czasowo agencja poczty, w Dalejowie pow. Stanisławów, a okręg jej doręczeń tj. gminy i obszary dworskie: Delejów i Turnirz, dalej gminę Lany i przysiółek Łyszowski przydziela się do zamiejscowego okręgu doręczeń agencji pocztowej Dubowce.

Bandyci szkolnawscy przed sądem. Wczoraj rozpoczęła się w Warszawie rozprawa przeciw bandzie szkolnawskiej, oskarżonej o zamordowanie 6 osób. Akt oskarżenia obejmuje 2000 stron. Rozprawa potrwa pięć dni.

(—) Kołem po głowie na weselu. W czasie onegdajszej zabawy weselnej w Pikułowicach, koło Lwowa, kilku parobków pobiło 28-letniego Michała Popka tak ciężko kołem po głowie, że pobity nazajutrz zmarł. Sledztwo prowadzi posterunek P. P. w Barszczowicach.

(—) Włamanie. We Wrocowie, pow. Gródek Jagiell., dostał się jakiś sprawca przez wyście szyby do mieszkania Lonki Schlänger, gdzie skradł garderobę męską i damską, wartości 10 mil. marek.

(—) Pożar od pieruna. Przed kilku dniami w Luczycach pow. Scał, piorun spalił stajnię Michała Spółnika, wartość 3 i pół miliona mk. Dzięki akcji ratunkowej pożarowi nie pozwolono się rozszerzyć.

KOMUNIKATY.

Pielgrzymka do Zadowrza. Celem uczczenia bohaterskiej śmierci 210 poległych dnia 17. sierpnia 1920 r. pod Zadowrzem w obronie Lwowa przed nawałą bolszewicką, urządziła Sokolstwo lwowskie w pierwszy dzień Zielonych Świąt tj. w niedzielę dnia 20. maja 1923 pielgrzymkę do Zadowrza. Karty uczestnictwa, jak również wszelkie informacje udziela się codziennie wieczór w Sokole-Macierzy, ul. Zimorowicza.

VI. Posiedzenie Lwowskiego Oddziału Tow. fizycznego odbędzie się w czwartek dnia 17. bm. o godz. 19:30 w sali fizycznej Politechniki z następującym porządkiem dziennym: Prof. dr. Klemensiewicz: Klasyczna mechanika, a teoria promieniowania.

Z teatrów.

Repertuar Teatru Wiktora. Środa 16. maja o godz. 7 „Orle“ sztu ka w 6 akt. Rosianda (po raz ostatni w czorem.)

Repertuar Teatru Małego (Gródecka). Środa 16. maja o godz. 7.30 „Brat marmotrawny“ kom. w 3 akt. Wildea (nieodwołalnie po raz ostatni).

Repertuar Teatru Nowości. Środa 16. maja o godz. 7.30 „Naręczona Lukullusa“ operetka w 3 aktach Gilberta.

Polskie Tow. Muzyczne we Lwowie. W niedzielę 20. i w poniedziałek 21. maja: Po raz pierwszy we Lwowie R. Wagner: TRISTAN i ISOLDA z udziałem wybitnych solistów. 9454-3

Tajemniczy trup w Sztetce.

W Łodzi na placu Hallera za górką w rowie, służącym do ćwiczeń wojskowych, bawili się chłopcy w piasku.

Kopiąc głęboki dół natrafili na jakiś twandy przedmiot. Zaciekawieni, rozpoczęli usilnie kopać dookoła i ujrzeni wkrótce wieko drewnianej skrzynki.

Wspólnymi siłami skrzynkę tę dzieci wydobyli i przerażonym ich oczom ukazała się skrzynia bez dna, a w niej w rozkładzie znajdująca się zwłoki człowieka.

O odkryciu swem zawiadomili natychmiast policję, która obecnie dokłada starań, aby wyśledzić tajemniczy dramat, który pociągnął za sobą życie ludzkie.

Kronika sportowa.

LEKKA ATLETYKA.

Wyniki międzynarodowego międzynarodowego mistrzostwa w lekkiej atletyce w Paryżu przedstawiają się nie zbyt groźnie, tak, że Polacy mogliby z powodzeniem walczyć na każdym polu o palmę pierwszeństwa. Niestety, zapomniano o wysłaniu zawodników.

KOLARSTWO.

L. T. K. M. urządziło w niedzielę na szosie stryjskiej wyścigi kolarskie. Do biegu drogowego na 20 km. zgłosiło się 6 kolarzy, z których przybyli do mety: 1) Kostrzemiński F. (LTKM) w czasie 37.42 4/5; 2) Ignatowicz 400 m. z tyłu; 3) Blicharski 700 m. z tyłu; 4) Krzemieński.

Pierwszy i drugi przybył w b. ładnej formie i dobrym czasie.

W biegu na 10 km. zwyciężyli: 1) Adler 18.32 3 piąte; 2) Kęczyński 200 m. z tyłu; 3) Kostrzemiński Wl.

Startowało 9-ciu. Bardzo mile byliśmy zdziwieni, widząc na wyścigach tak doborowy materiał, jaki posiada LTKM. Może wreszcie powrócą złote czasy naszego lwowskiego kolarstwa, które posiadało tak dobrze zasłużoną sławę.

PILKA NOŻNA ZA GRANICĄ.

Wiedeń. Slavia—Rapid 6:0 (3:0). Zwycięstwo Slavii nad prowadzącym mistrzostwo kl. A., Rapidem zasłużone. Rapid grał o klasę niżej środkowa trójka ataku zupełnie zawiodła.

Mistrzostwo kl. A.: Hakoah—Simmering 2:1 (0:0); Amatorzy—W. A. F. 1:0 (0:0); Sportklub—Admira 4:2 (2:0).

Mistrzostwo kl. A. przedstawiła się następująco: 1) Rapid, 2) Amatorzy, 3) Wacker, 4) Hakoah, 5) Sportklub, 6) Admira, 7) Hertha, 8) W. A. F., 9) Vienna, 10) Simmering, 11) F. A. C., 12) W. A. C., 13) Rudolfsfögel.

Budapeszt. Mistrzostwo kl. A.: V. A. C.—M. A. C. F. 3:0 (0:0); Vasas—UTC. 2:1; M. T. K.—M. A. C. 3:1; F. T. C.—BTC. 3:3; Törökves—Kispesti 1:1; Zugló—III. Obwód 4:1.

Praga. Sparta—Victoria Žižkow 5:0 (1:0); D. F. C.—Sportbrüder 7:1; Sparta Kozár—Slovan 4:3; Mor. Slavia—K. S. Hodolony 3:1.

Berno Szwajcarskie. W mistrzostwie Szwajcarii zwyciężyła drużyna Young—Jelow (Zurych, mistrz Wschodn. Szwajcarii), Servette (Genewa, mistrz Zach. Szwajcarii) w stosunku 2:1; Berlin—Zurych (w Zurychu) 3:1.

Niemcy. Mistrz Niemiec płn. K. S. Mamburg pobit w Altonie Guts—Muts, mistrza Niemiec środkowych (Drezno) w stosunku 2:1; Hamburg (team) : Rotterdam 4:1.

Niemcy—Holandia 0:0 w Hamburgu. Rekord węgierski w biegu na 400 m. poprawił ostatnio Somfay (M. A. C.) z 58.2 sek. na czas 56 sek.

Rekordy światowe pań. W niedzielnych zapasach kobiecych Francja—Czechy w Pradze zwyciężyły w Sztafecie 4x75 m. Francuzki w 40 sek. W biegu na 100 m. zwyciężyła Meislid 12.8 sek., w skoku w wyż Hawłcek 1.36.5 (czeski rekord).

NOWE ZWYCIĘSTWO SPORTU POLSKIEGO W RYMIU.

Rzym. (PAT.). W dzisiejszym dniu konkursu hipicznego w biegu myśliw-

skim z 14 przeszkodami przepisany czas jazdy był niezmiernie krótki. Po zwycięstwie walcze Królikiewicz na „Pikadorze“ zdobył pierwszą nagrodę. Drugą nagrodę zyskał Belgijczyk. Trzecią Królikiewicz na „Jašku“. Czwartą Rummel na Klopazrze Zwycięstwo Królikiewicz przyjęto z entuzjazmem ze względu na olbrzymią brawurę z jaką dokonał biegu.

OGŁOSZENIA

Nauka i wychowanie

POSZUKUJE SIĘ zdolnego nauczyciela muzyki, udzielającego lekcji gry na fortepianie i skrzypcach. Zgłoszenia: Rottenberg, Sykstuska 13. 3433

ZDOLNY skrzypek, pedagog, włada europejskimi językami, poszukuje engagement na wyjazd. Administracja: „Skrzypek“. 3437-2

WPISY na nowe kursy księgowości pojed. i podwój. i innych przedmiotów, ranne i wieczorne, przyjmuje od dnia 5. do 15. maja b. r. codziennie od 10 do 12 i od 5 do 7 Konces. Prakt. kursy księgowości **Z. OLSZEWSKIEGO**. LWÓW, KURKOWA 38. 9421 1-3

Posady i prace

TECHNIKA chrześc. działu bud. maszyn, zdolnego akwizytora podróżującego, dobrze prezentującego się dla Lwowa i prowincji (Małopolska, Wołyń) poszukuje firma techniczna. Zgłoszenia pod „Technik“, Reklama Prasowa, Lwów, Chorażczyzny 7. 3429-3

MANIPULANTKA inteligentna, obznajomiona z buchalterią poszukiwana. Piekarska 17, dziesiąta przedpołudniem. 3430

AKWIZYTOR (ka) w dziale węglowym na Lwów potrzebny. Adres wskaże „Poranna“. 3434

PRZEDSIĘBIORSTWO przemysłowe poszukuje do natychmiastowego wstąpienia zdolnego buchaltera-bilansisty i do korespondencji. Zgłoszenia Wybranowskiego 2, kancelarja masarni między 10—12 i 4—6. 3423

TECHNIK dentystyczny, rutynowana siła do robót w złocie i kauczuku poszukiwany od 1. czerwca br. Oferty: Zakład techniczno-dentystyczny w Trembowli. 3436-4

POSZUKIWANY BUCHALTER bilansista, do prowadzenia kancelarji majątku przemysłowego od dnia 15 czerwca 1923. Wymagania: pierwszorzędne informacje, dłuższa rasyka, stan wolny znajomość języków Zgłoszenia z odpisami świadectw Dyrekcja dóbr kańczudzkich Kańczuga pod Przeworskiem. 9415 1-3

POSZUKIWANA SEKRETARKA do większ. gosp. roln. obeznana dokładnie z prowadzeniem podwójnej książkowości, pisząca biegle na maszynie, sprytna, pracowita. Pierwszeństwo znajomość języków. Termin objęcia 1. lipca 1923 na wikt i całkowite utrzymanie we dworze. Zgłoszenia z odpisami świadectw Dyrekcja dóbr kańczudzkich Kańczuga pod Przeworskiem. 9415 1-3

BUCHALTERKA Polka z praktyką bankową, pisząca na maszynie, poszukuje odpowiedniej posady — najchętniej w instytucji finansowej. Zgłoszenia w Administracji pod „Buchalterka Polka“. 3388 1-3

PRZYJME BUFETOWCA młodego, bardzo zdolnego. Skulski, Sapiehy 31. 3391-4

PIERWSZORZĘDNY samodzielny technik-dentysta (z operatywa techniczna) poszukuje posady we Lwowie, lub też na prowincji. Zgłoszenia do Administracji „Gazety Porannej“ pod „Asystent“. 3416-2

ADWOKAT A. Klaiten w Mostach Wielkich poszukuje koncypienta obznajomionego z praktyką prowincjonalną. 3424

8.000.000 mkp. złoży kaucję kierownik dużego przedsiębiorstwa handlowego, obecnie na posadzie, były agronom, kasjer, Polak, rzymsk.-kat.; reflektuje tylko na odpowiedzialne stanowisko. Administr. „Porannej“ pod 8.000.000 3410-2

Kupno, sprzedaż, zamiana

KUPIĘ przedwojenne listy Banku Hipotecznego. Zgłoszenia: Okaziciele kwitu 3430. 3432

DOM MUROWANY (Willa) w Bolechowie o czterech pokojach, przedpokój, kuchnia, dwie werandy, stajnia, wozownia etc. z ogrodem 2-morgowym i sad z wolnej ręki do sprzedania. Wiadomość: Majwald, Lwów, Sobieskiego 9. 3426-2

FORTEPIAN lub pianino (mechanika wyłącznie angielska) mało używane kupię, Szczegółowe listowne zgłoszenia z podaniem ceny do Administr. „Gazety Porannej“ pod „Piano“. 3438

BRZUCHOWICE — parcele słoneczne, trzysosążniowe po 14.000.000 sprzedam. Głowińskiego 23, lewy parter. 3439-2

3 SZAFY dębowe do sprzedania. Wiadomość: Lindego 10, Górski. 3351-2

ANTYCZNE biurko mahoniowe i szafy na książki okazjnie poleca „Ars“, Hotel Krakowski. 3401-2

Mieszkania, lokale, sklepy

DO WYNAJĘCIA niedaleko dworca głównego dom, garaż murowany, oraz parcela nadająca się na fabrykę, skład maszyn lub towarów albo przedsiębiorstwo przemysłowe lub handlowe. Tamże jest wodociąg, instalacja gazowa i kabel przed domem dla zaprowadzenia elektryki. Zgłoszenia: Stanisław Abl, Magazyn papieru — Lwów, Legionów 11. 3279 1-5

POSZUKUJĘ zaraz do przejęcia trzech pokoi z kuchnią. Cena wedle umowy. Wiadomość: Skrzynka pocztowa Nr. 37, dla Dyrektora Banku Rozwadowskiego. 9442 1-2

LOKAL biurowy z kompl. urządzeniem, maszyną, telefonem w Drohobyczu, wraz z pokojem mieszkalnym do odpienia natychmiast. Zgłoszenia pod „Oli“, Drohobycz. 3405-3

Rozmaite

OGŁOSZENIE. Oficer ewidencyjny w powiecie, gdzie są wyższe szkoły, jak męskie tak żeńskie, obok Lwowa, kolej w miejscu, zamieni się (w porozumieniu z wyższą władzą przełożoną) na podobne stanowisko w Małopolsce, a najchętniej w okręgu województwa Stanisławowskiego. Zgłoszenia z podaniem dokładnego adresu do 26/5 1923 do Adm. „Gaz. Porannej“ pod „Zamiana“. 3417-3

UNIEWAŻNIA SIĘ dokument wojskowy na nazwisko Filip Mandel, wydany przez P. K. U. 3431

LISY CZARNE najlepszej jakości o solidnym wykończeniu poleca Marian Tomaszewski kuśnier, Lwów, Grottgera 1. o. II piętro. 3435-2

M. STEINHAUS, Lwów, Krasickich 18 A poleca walce i kamienie myłskie. 9286.

OBIAD: zupa, pieczeń, legumina 4.000 mk. Skulski, Sapiehy 31. 3390 1-4

23. KWIEŃNIA skradziono i wywieziono psa, szpic biały, jasne, żółte uszka, także plama z boku i przy nasadzie ogona, na środku brzuszka przepuklina. Wabi się Lumpcio. Nagroda 100 tysięcy. Haszka Wincenty, Chodorów. 3400-3

Dr. Maksymilian Roller

lekarz chorób dzieci. Szczepienie od godz. 2—4 Kłoparowska 4. 9261-0

Dr. REGINA REICHERSTEIN-NADŁOWA

ordynuje w chorobach skórnych i wenerycz. dla kobiet od godz. 2—4, plac Halicki 7. (nad Kawiarnia Centr.). 9259

Lekarz chorób wenerycznych i skórnych

Dr. A. NADEL

powrócił i ordynuje pl. Halicki 7 od 12—1 i od 3—5. 8275-7

Czytajcie „Szczotka“

„OLLA“ najlepsza hygien. GUMA pełna gwarancja. Wszędzie do nabycia.

STAMPILJE I TABLICE

wykonuje najtaniej 8718

J. GOLDBERG, Lwów, Sykstuska 17.

ROWERY i wszelkie części składowe do tychże, opony, dętki, dzwonki i t. p. football, dętki i pompki footballowe poleca najtaniej A. Friedfeld, Lwów, Jagiellońska 9. Wysyłka na prowincję odwrotnie 9379 1-11

Wszelkiego rodzaju pudełka

tekturowe, zwykłe, luksusowe i aptekarskie poleca

3174-08 „KARTON“ Fabryka pudełek, Sp. z o. odp. Lwów, Grądecka 147.

WPISY

na kurs księgowości pojed. i podw. przyjmuje się jeszcze do 20. maja w godz. 11—1 i od 5—7. Kurs stenografii elementarnej i parlamentarnej z praktycznym dyktandem we wszystkich językach. Także udziela obcych języków. Dyr. P. Rutkowski, Zyblikiewicza 41. 9341-3

„POLSKI TOWAR“

Firma Handlowo-Przemysłowa, ul. 3-go Maja 16, II. piętro przyjmie zdolną STENOGRAFISTKĘ, biegłą w stenografii polskiej. Zgłoszenia osobiste wraz z podaniami w godzinach 10—1 i 4—6. 3425

100.000 kg. gotowych stalowych wałów

Transmisyjnych wszystkich wymiarów oraz wszelkie gatunki stali, blach, drutów i narzędzi Böhlera poleca Największy Skład Fabryczny ADOLFA WIETCHY. we Lwowie, ul. Króla Leszczyńskiego 20—24. Sklep: Kopernika 11. 8369-4

MOTOR ropowy 25 i 40 KM.
MOTOR ssagazowy 15, 20, 60 KM.
PLUG motorowy 45, 60 KM.
URZĄDZENIE światła elektrycznego.
LOKOMOBILE i kotły parowe.
GATER (trak) 24, 30 i 32".
AUTOMOBIL ciężarowy i osobowy.
URZĄDZENIE fabr. lodu i chłodni.
PILA taśmowa 900 m/m średnicy.
URZĄDZENIE maszynowej stolarni.
WALCE i maszyny młynskie.
MASZYNY masarskie i pompy.
WÓZ mieszkalny i koła ciężarowe.
MIESZARKI i gniotowniki „Universal“.
SRUBY wszystkich dymenzji.
SIARCZAN między roln. i przem.
OLEJE i smary techniczne.
Dostarczy ze składów:
„PION“, Lwów, Lwowska 48. Tel. 476. 3198-5

SCHIMMEL & Co.

fabryka olejków eterycznych, esencji i chemicznych produktów w Miltitz koło Lipska
Reprezentacja dla Małopolski i skład
M. KOHN, Lwów, Teatyńska 7.
Sprzedaż wyłącznie w oryginalnym opakowaniu po cenach fabrycznych. 8397-2

Specjalista skórnych i wenerycznych
Dr. Michał Salpeter.
 Lwów, Sykstuska 17, ord. od 8-9 i 12-6
 9242

Nakrycia stołowe
 z prawdziwego srebra
 chińskiego srebra
 alpaki (biały metal)
 3143
 sprzedaje najtaniej
H. GUTTERMAN, Sykstuska 14.

SYNDYKAT ROLNICZY
 3840-2
S. A.

Lwów, plac Marjacki 10
 dostarcza **terminowo**
 w ładunkach całowagonowych
węgiel górnośląski,
krajowy i koks dla kuźni.

NA WYJAZD!
 Łózka składane, Kołdry, Kocyki,
 Prześcieradła, Ślenniki
 9244 poleca najtaniej
K. SKIBIŃSKI,
 Lwów, Kopernika 4 (naprzeciw Szkowrona).

Konkurs.

Prywatne 8-klasowe polskie gimnazjum koedukacyjne w Borszczowie rozpisuje konkurs na posadę kierownika (wymagana pełna kwalifikacja).
 Ponadto na posady: Polonistów, Filologów, Germanistów, Matematyków, Przyrodników, Historyków, Religii, języka francuskiego, rysunków, gimnastyki, śpiewu, robót ręcznych, muzyki.
 Pierwszeństwo mają siły ukwalifikowane. Warunki wedle norm rządowych z specjalnym dodatkiem miejscowym.
 Podania udokumentowane, zaopatrzone w curriculum vitae, należy wnieść na ręce Prezesa Ordynata Czarkowskiego-Golejewskiego w Wolkowcach ad Borszczów, poczta Borszczów, najpóźniej do 25. maja 1923. 3428

Gonty, dachówki palone

i asbestowo-cementowe, cement, gips, wapno, papę dachową i t. p., unajerjaly budowlane, dostarczają natychmiast po cenach fabrycznych:

Horszowski i Ska
 skład materiałów budowlanych
 Lwów, Bourlarda 3. 9252-5
 (bocz na Batorego).

CZEGO CZEKACIE?

Widzimy, że wszystkie wciąż drożeje, a przecież każdy z was potrzebuje dla własnej potrzeby lub na sprzedaż towarów, więc nie odkładajcie na później, a zwróćcie się zaraz z piśmiennymi zamówieniami do składu fabrycznego

M. BRYL W ŁODZI
 gdzie są do nabycia po najniższych fabrycznych cenach następujące towary:
Kort „Manchester polski”. Towar ten jest nie do rozdarcia i bardzo trwały w noszeniu, tak, że jest niezbędny dla każdego na codzienne ubranie. Cena za 3 metry na całe ubranie męskie lub damskie gat. „A” 90.000, gat. „B” 120.000 mk.
Kort angielski. Ostatnia nowość sezonu, wyrób czystej wełny w najmodniejsze kolory i desenie. bardzo praktyczny i mocny materiał na eleganckie męskie ubranie. Cena za 3 metry gat. I. 150.000 mk., gat. II. 175.000, gat. III. 225.000 mk.
Komplet podszewki pod ubranie wysła się za 50.000 i 75.000 mk.
Płótna białe lub kolorowe na bieliznę, pościel, wyspy i poszwy. Cena za I. 150.000 mk., gat. II. 175.000, gat. III. 225.000 mk.
Buty na białki i suknie w najpiękniejsze desenie, cena za 1 metr po 8000 i 9000 —mk.
Satyna po 12.000 i 15.000 mk.
 Zamówienia wysyłamy pocztą za zaliczką nawet bez zadatku, lecz przy nadesłaniu wraz z zamówieniem zadatku od 50.000 do 100.000 udzielamy 5% rabatu od całej sumy zamówienia.
 Zamówienia prosimy adresować
SKŁAD FABRYCZNY M. BRYL
ŁÓDŹ
 ul. Piotrkowska 56. 9398

Wydawnictwo „Nadzwyczajne Przygody” wysyła się za zaliczeniem po otrzymaniu zamówienia — następujące 16 zeszytów w 2-ch seriach:
 1) Hrabianka Żebraczka
 2) Anna Detour, czyli niewia. oskarż.
 3) Tajemna wyspa
 4) W sromotnych siłach
 5) Złotowłosa Cyganka
 6) Sensacyjne odkrycie
 7) Trujące kwiaty
 8) Potworna siostra
 9) Księżna na stole
 10) Żywcem pogrzebana
 11) Zbrodnia pod cmentarzem
 12) Jaskinia złoczyńców
 13) Tajemnica zebrała
 14) Zbojeczka trójka
 15) Niedźwiedziarz
 16) Poławiacze trupów
 Każdy zeszyt stanowi oddzielną całość. — Wysyła się przy zamówieniu każdej serii, czyli 8 zeszyt za 7800 Mk., licząc wraz z drożyną i koszt. przesyłki 2 serii, czyli wszystkie 16 zeszyt. razem za 14.500 Mk. — Adresować: Składnica S. Jakobson, Warszawa, Grzybowska 31/g. P. 9448-2

Spółka Akcyjna Wydawnicza
WE LWOWIE, ul. Senatorska 6 9196
 poleca niezwykle interesujące i tanie książki:
 Piotr Benoit: Tajemnice Sahary (powieść) (Atlantyda) . . . . . 4500 Mp.
 Gaston Leroux: Człowiek, który powrócił z tamtego świata (powieść) . . . . . 4500 „
 H. Zbierzchowski: Zongler, rzeczy wesołe i smutne (poezje) . . . . . 3000 „
 Nemo: Rzeczy wesołe, (poezje) . . . . . 3000 „
 Do nabycia w biurach firmy przy ul. Senatorskiej l. 6.
 Wysyłka książek tylko za poprzednim nadesłaniem należytości.

KOŁDRY Dywany, Firanki, Tapety, Ceraty, Linoleum, Karnisze, Kapy, Story do okien, poleca najtaniej 922
E. Kiczales i Margulies
 Lwów, ul. Sykstuska 11, l. 18.

KILIMY ŁOWICKIE
 wieloletni dywany perskie w wielkim wyborze po cenach konkurencyjnych 9455 poleca
MAGAZYN UNIwersALNY
 Lwów, pl. Bo. nardyński 2.

PASY TRANSMISYJNE Skórzane wyrobu firmy **Flesch, Gerlach, Moritz, T. A., Wiedeń** wielbładzie firmy **F. A. HEROLD, Westerhausen** jakoteż wszelkie artykuły techniczne, jak węże gumowe i parczane, płyty, pakunki do uszczelniania maszyn, pily, pilniki, tarcze, ołwiarki i t. p. polecają: 9451-2
Józef Menczel i Syn Skład artykułów technicznych,
 Lwów, plac Marjacki 4. Hotel Europejski Telef. 408.

Blache białą, angielską cynowaną, ocyakowaną cieszyńską poleca ze swego składu komisowego
we Lwowie przy ul. GRODZICKICH 6
fa B. H. SEINFELD Import-Export
 Spółka z ogr. odp. **WARSZAWA.** 3302-1

Ogłoszenie subskrypcyjne.

Postanowieniem Ministrów Przemysłu i Handlu, oraz Skarbu z dnia 8. marca 1923 r., ogłoszonym w „Monitorze Polskim” Nr. 67. z dnia 22. marca 1923 zatwierdzonym został statut firmy „GLORIA”, Fabryka Świec i Wyrobów Woskowych S. A. w Krakowie. Kapitał zakładowy Spółki wynosi Mp. 800.000.000, podzielonych na 80.000 sztuk akcji po 10.000 Mp. nominalnej wartości każda. Gdy 3/4 kapitału zakładowego zostało już pokrytych przez podpisany komitet założycieli wymienionej Spółki Akcyjnej, rozpisuje się na resztę akcji odpowiadającą kwocie Mkp. 200.000.000 kapitału akcyjnego publicznego

Subskrypcje
 na następujących warunkach:
 1) Cena emisyjna akcji wynosi wraz z kosztami konfekcji i podatkiem emisyjno-giełdowym 21.000 Mp. za sztukę nominalnej wartości 10.000.
 2) Ze względów technicznych nie sprzedaje się akcji w mniejszych odcinkach niż po 10 sztuk. Subskrybowanie zatem akcji w ilościach niepodzielnych przez 10 nie może być uwzględniane.
 3) Oryginalne sztuki wydawać będzie zakładana Spółka Akcyjna za zwrotem dowodów uskuteczniionych wpłat po swem ukonstytuowaniu.
 4) Akcje niepodjęte przez subskrybentów w oznaczonym terminie, zostaną złożone na ich koszt do depozytu w Polskim Banku Krajowym, Filii w Krakowie.
 5) Na podstawie pokwitowań na wpłaty, wydawać będzie w stosownym czasie Komitet założycieli legitymacje na Walne Zgromadzenie Organizacyjne.
 6) Odnosnie do wpłat uskuteczniionych po dniu 12. maja br., zastrzega sobie Komitet założycieli prawo przydziału wedle swobodnego uznania. W razie nieprzydziału akcji wpłacone kwoty zwracać się będzie z 10% odsetkami.
 7) Wpłaty na akcje uskutecznić można do dnia 15. maja b. r. w wymienionych poniżej instytucjach i ich Oddziałach:
POLSKI BANK KRAJOWY, DYREKCJA SPÓŁKI „GLORIA”,
POLSKI BANK PRZEMYSŁOWY, Kraków, ul. Sławkowska 11.
 Spółka Akcyjna, **BANK ZIEMIENI,**
BANK NARODOWY W WARSZAWIE, Spółka Akcyjna we Lwowie.

KOMITET ZAŁOŻYCIELI:
 Spółka Akcyjna „GLORIA”, Fabryka Świec i Wyrobów Woskowych S. A.;
 Polski Bank Krajowy, „Gloria”, Fabryka Świec i wyrobów woskowych, Sp. z ogr. odp. w Krakowie, Bank Ziemiań S. A. we Lwowie, Oddział w Krakowie, Wacław Anczyc, właściciel drukarni, członek Izby Handlowej i Przemysłowej, Jan Artwiński, właściciel dóbr, Aleksander Dobrowolski, dyrektor Banku Narodowego w Warszawie, Stanisław Kamiński, dyrektor firmy „Gloria”, Sp. z ogr. odp., Adam Koropka, właściciel dóbr, prezes Dyrekcji Krakowskiego Oddziału Banku Ziemiań S. A., Dr. Ludomił Korczyński, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Władysław Korolewicz, dyrektor Krakowskiej Filii Polskiego Banku Krajowego, Józef Kretschmer, dyrektor Polskiego Banku Krajowego, Stefan Myczkowski, dyrektor Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń i dyrektor Banku Wzajemnego Kredytu S. A., Franciszek hr. Potocki, właściciel dóbr. 9443

Kunerolem
 Najlepszym tłuszczem roślinnym z orzechów kokosowych
 GOTUJCIE
 PIECZCIE
 SMAZCIE
 Przedstawiciel Henryka J. Schiffmanna Synowie, Lwów. 9404

Wielka wyprzedaż!

TANIEJ O 50 PROCENT.

Przez czas ograniczony wysyła się każdemu po otrzymaniu adresu pocztą bez załatku elegancki modny garnitur z dobrego wykwinnego materiału we wszystkich najmodniejszych kolorach podług najnowszych fasonów. Cena gat. I. 250.000, gat. II. 350.000, gat. III. 425.000 mk.

Paleta jesiennej z dobrych materiałów, fasony ostatniej mody. Cena gat. I. 225.000, gat. II. 300.000, gat. III. 375.000 mk.

NIEPRZEMAKALNE PŁASZCZE !!

Oryginalne angielskie, bardzo trwałe na dziesięć lat, niezbędne podczas deszczu, polecamy tylko pierwszej jakości po 275.000 mk. Spodnie gotowe gat. I. 45.000, gat. II. 65.000 mk.

Spodnie do ubrań wizytowych czarne tło w białe paski po 45.000, 80.000, 120.000 i 150.000 mk.

Spodnie „Struksy” do konnej jazdy, kolor wojskowy lub piaskowy po 140.000, 170.000 i 200.000 mk.

Suknie szewiotowe we wszystkich kolorach ostatniej mody. Gat. I. 80.000, gat. II. 100.000, gat. III. 125.000 mk.

Suknie jedwabne trykotynowe z najlepszej jedwabnej trykotyny po 120.000 i 130.000 mk.

Suknie letnie trykotynowe po 50.000 mk.

Towary wysyłamy natychmiast po otrzymaniu zamówienia za załączką pocztową bez załatku. (Płaci się przy odbiorze.)

Za przesyłkę i opakowanie dolicza się podług taryfy pocztowej do 10.000.

Bez wszelkiego ryzyka !!

Kupujący absolutnie nie ryzykuje, gdyż jeżeli towar się nie podoba przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze.

Zamówienia prosimy adresować:

Do Warszawskiego Składu Fabrycznego
„WARSZAWSKA KONKURENCJA” Sp. z ograni. odp.
Warszawa, ul. Zielna Nr. 51 (róg Królewskiej).

Przyjeżdżając do Warszawy uprzejmie prosimy o łaskawe zwiedzenie naszego składu i osobiste przekonanie się co do gatunków towarów i cen. Od naszych Klientów otrzymujemy dużo podziękowań.

Uwaga: Przy zamówieniach na tę taną wyprzedaż prosimy załączyć w liście przy zamówieniach następujący kupon:

Wyciąć i założyć do listu	KUPON NA TANIA SPRZEDAŻ RESZTEK w WARSZAWSKIEJ KONKURENCJI, Warszawa, Zielna 51, Czytelnik „Gazety Porannej”:			Wkleić na małą gazetkę 1923 r.
	Imię i Nazwisko			
	Począta	Wios		
	Nr. domu	Powiat	Ziemia	

BACZNOŚĆ! Kupon powyższy służy do nabycia tych tanich resztek i jest ważny tylko na przeciąg tych dwóch miesięcy.

Przemyśl, dnia 11. maja 1923 r.

Wezwanie do składania ofert.

Szefostwo Int. O. K. Nr. X. w Przemyślu zamierza zakupić w drodze nieograniczonego przetargu publicznego około:

100. wag. owsa o zanieczyszczeniu 3,5%,
2. wag. pszenicy o zanieczyszczeniu 2,5%,
2. wag. mydła o zawartości 65% tłuszczu,
4. wag. kaszy hreczanej i
4. wag. kaszy jęczmieńnej,
2. wag. grochu lub pecaku.

Oferty na części tej dostawy są dopuszczalne.

Miejsce dostawy O. Z. G. Nr. X. w Przemyślu.

Termin dostawy do 20. dni po podpisaniu umowy. Oferty, sporządzone według urzędowego wzoru z dołączeniem dowodu na wpłacone wadium w wysokości 3% wartości zaoferowanej dostawy, składać należy w Szef. Int. O. K. Nr. X. w Przemyślu, ul. Smolki Nr. 13, w terminie do dnia 22. maja 1923. r., w którym to dniu o godz. 9-tej rozpocznie się na miejscu rozprawa przetargowa i komisyjne otwarcie ofert. Oferty bez wadium nie będą rozpatrywane. — Wadium należy składać w Kasie Skarb.

Dla mniejszego przetargu obowiązujące są następujące przepisy i druki (0—10), a to:

- a) Zestawienie warunków ogólnych, obowiązujących przy dostawach wojskowych.
- b) urzędowy wzór oferty —
- c) przepisy o warunkach, obowiązujących przy składaniu ofert na dostawę wojskowe, oraz zbiór innych, przeznaczonych dla oferentów, wyjaśnień.

Ewentualnych dodatkowych informacji zasięgnąć można codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w Szef. Int. O. K. Nr. X. Wydział żywnościowy II. piętro w godz. 11—13.

Władza wojskowa zastrzega sobie w zupełności prawo oceny i wyboru przedłożonych ofert. 9445

SZEFOSTWO INTENDANTURY O. K. X.

I. — 9056/KZ/23.—

Wysiążcie się z falsyfikatów!

Wobec tego iż osoby złej woli podszywają się pod naszą firmę, wypuszczając na rynek kakao pod nazwami o podobnym brzmieniu i opakowaniu, zbliżonym do naszego, zwracamy szczególną uwagę konsumentów na poniższą markę fabryczną

C. J. Van Houten & Zoon

Zadajcie tylko oryginalne kakao

VAN HOUTEN

z przytoczoną marką fabryczną

C. J. Van Houten & Zoon, Weesp (Holandia)

Kakao Van Houten przez swą
wydajność w użyciu najtańsze

8101

Generała reprezentacja **B. Rones, Warszawa** Śniadeckich 29
Telefon 74-11.

Ogłoszenie subskrypcji na akcje VII-mej emisji

Spółki Akcyjnej „KRAKUS”, Zjednoczone Fabryki przetworów wysokowych i owocowych Spółka Akcyjna w Krakowie XXII.

Na podstawie uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Akcyjnej p. f. „KRAKUS”, Zjednoczone Fabryki przetworów wysokowych i owocowych, Spółka Akcyjna w Krakowie z dnia 24. lutego 1923, zatwierdzonej postanowieniem P. T. Ministrów Przemysłu i Handlu, oraz Skarbu z dnia 27. kwietnia 1923, O. Sp. 1819, Spr. Nr. 64, ogłoszonem w Nrze 98. „Monitora Polskiego” z dnia 30. kwietnia 1923, oraz na podstawie uchwał Rady Zawiadowczej z dnia 30. marca 1923 i z dnia 7. maja 1923 r., przystępuje Rada Zawiadowcza do podwyższenia kapitału akcyjnego z 50 milionów 120 tysięcy marek polskich do 100.240.000 Mp., czyli o 50.120.000 Mp. przez wydanie 179.000 sztuk nowych na okaziciela opiewających pełno w gotówce wpłaconych akcji VII-mej emisji, nominalnej wartości 280 Mp. każda.

Warunki subskrypcyjne.

- 1) Posiadaczom akcji poprzednich emisji przysługuje prawo pierwszeństwa do nabycia akcji VII-mej emisji w stosunku 1 nowej akcji na 2 akcje poprzednich emisji.
- 2) Cena emisyjna wynosi:
  - a) dla wykonujących prawo poboru (p. I.) za akcje walną 6.000 Mp., zaś za akcje klauzurowaną 4.000 Mp.
  - b) dla nowonabywców akcji poza prawem poboru za sztukę 8.000 Mp.
- 3) Prawo poboru zgłoszone być musi pod rygorem jego utraty najpóźniej do dnia 10. czerwca b. r. włącznie, przy zgłoszeniu prawa poboru należy uścić całkowicie przypadająca za akcje suma, oraz przedłożyć akcje emisji poprzednich, w celu uwidocznienia na nich wykonania prawa poboru.
- 4) Akcje VII-mej emisji uczestniczą w zyskach Spółki od dnia 1-go marca 1923 roku.
- 5) Emisja resztującej ilości akcji poza prawem poboru została w zupełności pokryta. Zgłoszenia na te akcje przyjmuje Bank Małopolski w Krakowie (Rynek Główny 25), tudzież wszystkie jego Oddziały, a we Wiedniu Austrjacki Bank Kredytowy Ziemski, gdzie także wydawane będą od dnia 1-go lipca 1923 r. począwszy oryginalne akcje za zwrotem kwitów kasowych.
Za niepodjęte do dnia 1-go września b. r. sztuki, będzie Bank liczył depozytowe.

9450

Rada Zawiadowcza,

Należność pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 16.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 18.000 Mk. — Za granicą 20.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. — Administracja ul. Sokoła 4. — Telefon Redakcji 15. — Telefon Administracji 291.